

ב. העובר לפני התיבה או עולה לתורה יי בביהכ"נ של ספרדים, נראה שלכתחלה עליו לומר כהברתם, הואיל והוא שלוחם, וכן על ספרדי לנהוג בביהכ"נ של אשכנזים לר' 67. אבל בדיעבד יוצאים השומעים ידי חובתם אף אם אמר בהכרתו לה, ואפילו בקריאת פרשת וכו' 68

יש לברר אם יכול השי"ן לשנות מנוסח הציבור לענין המבטא, וכגון שמבטא הספרדי הוא לבטא על הקמ"ץ כמו הפת"ח והאשכנזי יעשה בציבור ספרדי כמנהגו להבדיל ביניהם. והנה על עצם הענין של האיסור לשנות את המבטא ממנהג אבותיו כבר האריך בזה בשו"ת מנחת יצחק חלק ג' סימן ט', וחלק ד' סימן מ"ז אות ג', ואין צורך להכפיל את דבריו. ולעניננו נראה, דיכול לומר כמנהגו ואינו חייב לשנות כמו נוסח הציבור, וכן נראה מהגמרא מגילה כ"ד ב': אין מורידים לפני התיבה לא אנשי בית שאן, ולא אנשי וכו', מפני שקוראין אלא מוכח מזה דאין בשינוי מבטא משום מחלוקת. ואין לחלק ולומר דשאני התם ולא יכלו לומר במבטא הציבור אפילו אם רוצים לעשות כמבטא הציבור, דמה בכך דאם יש איסור בדבר לשנות על כל פנים אין להם לעבור לפני התיבה. וכן פסק מו"ר הגר"ש הלוי וואזנר שליט"א דאין בשינוי מבטא משום שינוי נוסח הקהל.

שאלת: ספרדי שמתפלל בבית כנסת שלא אומרים בו וידוי אלא נופלים על פניהם מיד, מה יעשה.

תשובה: יעשה נפילת אפים ולא יאמר וידוי, דהוידוי אינו לעיכובא כלל. ובפרט אין שנוהגים היום בוידוי ובהכאה, עדיף יותר שלא לומר ולא להכות, וה' הטוב יכפר עליהם.

יא. שאלה. בן ספרד שאומר קדיש בציבור של בני אשכנז שאין נוהגים לומר בנוסח הקדיש ויצמח פורקניה ויקרב משיחיה, האם צריך לומר את הקדיש כפי הנוסח שלהם. תשובה. אין צריך לומר כפי הנוסח שלהם, אלא כפי הנוסח שרגיל בו. ומכל מקום באמירה יהא שלמא וכו' יקצר כפי הנוסח שרגילים בני אשכנז.

והוא הדין צאומר קדיש 69.

חולם חס משער שלא יוכל לדקדק בדברה, ויערצ שתי ההצרות, מוטב שיאמר כהצרתו

ואם הוא ממקום שאין אומרים וידוי וי"ג מדות קודם נפ"א ונודמן לו להתפלל במקום שאומרים וידוי וי"ג מדות, ודאי צריך ג"כ לומר וידוי וי"ג מדות כמנהגם שאסור לשנות מנהג ביהכ"נ שמתפלל בו כדתנן בפסחים דף נ' ואל ישנה אדם מפני המחלוקת, וגם בכל מקום מהנוסח שאפשר להכיר שאינו עושה כמנהג המקום מוכרח לנהוג כמנהגם, וגם אולי איכא גם משום לא התגודדו.

מניחין איכא אסור זלוזל במועד, וכן הוא שינוי הנוסחאות שאיכא טעמים לכל נוסח ונוסח אסור אף שאולי איסור לא התגודדו ליכא משום שליכא חלוקים בעיקרי נוסח הברכות והתפלות איסור השני שאל תשנה מפני המחלוקת ודאי איכא. ואם רוצה לומר וידוי קודם נפילת אפים הוא דוקא בלא שום היכרא לאחריני שהוא בלא הכאה על הלב, וגם אינו יכול לומר הי"ג מדות שלזה צריך דוקא עשרה שיאמרו עמו ואף אם ימצא עשרה הרי זה השינוי בפרסום גדול. ורק